

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9CoCsp/31/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124220939
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2026:6124220939.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu JUDr. Jozefa Šuleka a JUDr. Jany Vargovej, v spore žalobcu: R Collectors s.r.o., so sídlom Dvořákovo Nábřeží 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 50 094 297, právne zastúpeného Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábřeží 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, C., štátny občan SR, o zaplatenie sumy 7.122,08 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 32Csp/61/2024-96 zo dňa 5.2.2025, takto

rozhodol:

Rozsudok prvoinštančného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému vo vzťahu k žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd žalobu žalobcu zamietol, žalovanému voči žalobcovi náhradu trov konania nepriznal. Z výsledkov vykonaného dokazovania mal preukázané, že medzi stranami sporu bola dňa 10.06.2016 uzatvorená Úverová zmluva č. 1642626730, ktorou sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 10.000,- Eur, pri dojednanej úrokovej sadzbe 12,60 % ročne, RPMN bola dojednaná na 13,40% a priemerná RPMN na 10,53 %. Žalovaný sa zaviazal úver splácať v 96 pravidelných mesačných splátkach vo výške 166,74 Eur, vždy k 25. dňu kalendárneho mesiaca. Celková čiastka k zaplateniu bola určená na sumu 16.006,19 Eur. Súdu bolo predložené Upozornenie – Výzva na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 08.02.2022, ktorým žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie omeškaných splátok najneskôr do 15 kalendárnych dní od doručenia tejto výzvy. Rovnako tak bola súdu predložená Výzva na úhradu dlžnej sumy zo dňa 07.03.2022, ktorou žalobca oznámil žalovanému vyhlásenie predčasnej splatnosti celého úveru a žiadal žalovaného uhradiť celý dlh vo výške 7.927,83 Eur najneskôr do 10 kalendárnych dní od doručenia tejto výzvy. Z Aktuálneho stavu úveru ku dňu 07.11.2023 vyplýva, že žalovaný na úhradu splátok zaplatil sumu 2.275,99 Eur. V podrobnostiach v ods. 8. až 15. poukázal na právnu úpravu, ktorú na vec aplikoval. V ods. 17. poukazoval na obsah Nálezu Ústavného súdu SR z 11.6.2019, sp. zn. I. ÚS 246/2019, v zmysle ktorého platí: „Pasivita žalovaného v konaní nemôže mať za následok (aplikáciou § 151 ods. 1, 2 CSP) povinnosť všeobecného súdu priznať akýkoľvek uplatnený nárok. Všeobecný súd nemôže vyvodzovať právne účinky zo zanedbania procesnej povinnosti protistrany poprieť tvrdenia žalobcu, ak žalobca samotný zanedbal svoju povinnosť tvrdenia. Povinnosť strany sporu tvrdiť má pritom kľúčový význam a predstavuje jeden zo základných princípov civilného procesu (č.l. 8 CSP – procesné povinnosti a procesné bremená)“. Pozornosť upriamil na to, že v texte upozornenia zo dňa 08.02.2022 chýba konkretizácia splátky, ktorou splátkou sa žalovaný dostal do omeškania so splácaním svojho záväzku (obsah textu je všeobecný). S poukazom na uvedené žalovaný z obsahu uvedeného

písomného upozornenia zo dňa 08.02.2022 nemohol vedieť, ktorou splátkou sa dostal do omeškania so splácaním dlhu pre obsahovú všeobecnosť upozornenia. Žalobca v presvedčení, že žalovaný riadne a včas nereagoval na písomné upozornenie zo dňa 08.02.2022 (t.j. nesplatil dlh uvedený v upozornení), písomnou Výzvou na úhradu dlžnej sumy zo dňa 07.03.2022 zosplatnil žalobca predmetný úver a s poukazom na vyššie uvedené vyzval žalovaného, aby celý dlh na úvere vo výške 7.927,83 Eur v zmysle výzvy splatil v lehote do 10 kalendárnych dní od doručenia tejto výzvy. Pri písomnej Výzve na úhradu dlžnej sumy zo dňa 07.03.2022 žalobcu je potrebné konštatovať, že ani výzva zo dňa 07.03.2022 neobsahuje špecifikáciu konkrétnej splátky/splátok, pre ktoré došlo alebo malo dôjsť k zosplatneniu celého dlhu so spotrebiteľskej zmluvy žalovaným. Inak povedané obsah uvedenej listiny je všeobecný. V tejto súvislosti a s poukazom na dôvody uvedené vo vyššie uvedenom náleze Ústavného súdu SR, poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline pod č.k. 6CoCsp/14/2023zo dňa 29.6.2023, ktorý rozsudok Krajského súdu Žilina rieši otázku obsahovej náležitosti zosplatnenia či nezosplatnenia nároku so spotrebiteľskej zmluvy, taktiež aj rozsudok Krajského súdu v Žiline 7CoCsp/10/2024 zo 31.07.2024, uznesenie Najvyššieho súdu zo dňa 25.01.2024, sp. zn. 5Cdo/2/2023 a rozsudok Najvyššieho súdu zo dňa 31.07.2024, sp. zn. 5Cdo/188/2023. Pokiaľ sú takéto právne úkony v zmysle § 37 OZ neurčité a nezrozumiteľné, sú neplatné. Žalovaný mal v spore úspech v plnom rozsahu, preto by mu patril nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % voči žalobcovi. Tieto trovy si žalovaný neuplatnil a ani z obsahu spisu nevyplývalo, žeby mu v súvislosti s vedeným konaním mali vzniknúť nejaké trovy. Z týchto dôvodov súd aplikáciou § 255 ods. 1 CSP žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi.

2. Proti rozsudku prvoinštančného súdu v zákonnej lehote doručil odvolanie žalobca. V danom odvolaní uviedol, že dňa 10.6.2016 uzavrel žalobca so D. E., nar. XX.X.XXXX, bytom: F. XXX/XX, XXX XX F. G. H. (ako hlavnou úverovou dlžníčkou) a žalovaným (ako spoludlžníkom) zmluvu o spotrebiteľskom úvere „lepšia splátka“ č. 1642626730 (ďalej len „zmluva o úvere“). Na základe tejto zmluvy žalobca v súlade s § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov poskytol dlžníkom tzv. refinančný úver vo výške 10.000,- EUR. Žalovaný (spolu s hlavnou dlžníčkou) sa zaviazal vrátiť žalobcovi poskytnuté peňažné prostriedky spolu s príslušenstvom v mesačných splátkach vo výške 166,74 EUR. Termín konečnej splatnosti úveru kontrahenti dojednali na 25.6.2024. Celková čiastka, ktorú mal žalovaný zaplatiť predstavovala sumu 16.006,19 EUR. Doposiaľ zaplatil iba 8.974,11 EUR (cca. jednu polovicu z celkovej čiastky, ktorú sa zaviazal zaplatiť a ani nie celú istinu). Z aktuálneho stavu úveru (pripojeného k žalobe ako dokument „akt stav.pdf“) vyplýva, že dlžníci riadne a včas uhrádzali splátky do 25.12.2016. Následne od splátky za január 2017 až do splátky za jún 2017 bol dlžníkom povolený odklad splátok (uvedené vyplýva z časti „Plán splátok“ v aktuálnom stave). Po skončení odkladu dlžníci splácali úver nepravidelne. Keďže omeškание žalovaného s úhradou splátok trvalo viac ako 3 mesiace, žalobca ho písomne upozornil na možnosť uplatnenia práva vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru (§ 53 ods. 9 OZ) listom „Vec: Upozornenie – Výzva na splatenie dlžnej časti úveru“ zo dňa 8.2.2022. Na upozornenie žalovaný nereagoval (nekontaktoval žalobcu ani nevykonal úhradu). Preto žalobca listom „Vec: Výzva na úhradu dlžnej sumy“ zo dňa 7.3.2022 vyhlásil predčasnú splatnosť úveru (elektronické podacie hárky k jednotlivým zásielkam boli priložené k žalobe a ich doručenie do dispozičnej sféry žalovaného nebolo sporné). Predčasná splatnosť úveru tak bola vyhlásená v súlade s § 53 ods. 9 OZ v spojení s § 565 OZ za kumulatívneho splnenia zákonných podmienok: i) existencie trojmesačného omeškania s úhradou splátky a ii) upozornenia na možnosť uplatnenia tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní. Omeškание žalovaného s úhradou splátky, pre ktorú bola vyhlásená predčasná splatnosť úveru, trvá doposiaľ. Súd prvej inštancie napokon zamietol žalobu pre absenciu označenia splátky, pre ktorú žalobca pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru v upozornení zo dňa 8.2.2022 a v samotnej zosplatňujúcej výzve zo dňa 7.3.2022. Žalobcovi zároveň nepriznal ani nárok na tie splátky úveru, ktoré boli splatné v čase vyhlásenia rozsudku. V čase vyhlásenia rozsudku pritom bol splatný celý zostatok dlhu. V tejto súvislosti poukázal na nesprávny procesný postup súdu, odvolávajúc sa na ust. § 151 ods. 1, 2 CSP, § 186 ods. 2 CSP. Uviedol, že v civilnom sporovom konaní majú povinnosť tvrdiť a preukazovať svoje tvrdenia sporové strany. V rozpore s touto fundamentálnou zložkou civilného sporového konania, aktivistický prístup súdu prvej inštancie vyžadoval, aby žalobca „vyvracal“ absentujúcu procesnú obranu žalovaného (suplovanú týmto súdom). Úlohou súdov nie je ani v spotrebiteľských sporoch aktívne „vyhľadávať“ chybu v ustanoveniach zmluvy alebo v postupe zmluvných strán, ale poskytovať objektívnu súdnu ochranu sporovým stranám, ktorých práva boli porušené alebo ohrozené. Opačný prístup narúša postavenie sudcu ako nestranného arbitra a posúva ho smerom k jednej zo sporových strán. Mal za to, že prvoinštančný súd sa odklonil od skutkového znenia právnej normy a aplikoval ustanovenie právneho predpisu nad rámec jeho najširšieho jazykového významu, keď súd z ustanovení § 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ abstrahoval

povinnosť veriteľa, ktorá nevyplýva ani z ich extenzívneho výkladu (uvádzať splátku, pre ktorú veriteľ vyhlasuje predčasnú splatnosť úveru), bol povinný sa vysporiadať s tým, či zákonodarca skutočne neúmyselne opomenul zahrnúť túto povinnosť do jazykového vyjadrenia právneho predpisu. Inými slovami, či skutočne v danom prípade ide o tzv. vacuum legis. Iba kladná odpoveď môže zakladať dôvod na to, aby súd vyplňal vzniknutú medzeru analógiou, prípadne vlastnou normotvorbou (čl. 4 CSP). V rozpore s uvedeným sa súd týmito otázkami vôbec nezaoberal. Súd doposiaľ (17 rokov) pri posudzovaní procesu zosplatňovania spotrebiteľského úveru neskúmali, či je v upozornení alebo v samotnej výzve označená splátka, pre ktorú veriteľ vyhlasuje predčasnú splatnosť úveru. Z tohto dôvodu sa nemožno stotožniť s názorom, že takáto povinnosť veriteľovi jednoznačne vyplýva z tohto ustanovenia (resp. jeho účelu). Zjavne totiž donedávna nebola existencia takejto povinnosti zrejmá ani všeobecným súdom. Leitmotívom zmeny v prístupe súdov je zrejme zabezpečiť širokú ochranu spotrebiteľskej právnej pozície. Úlohou súdov však nie je ani v spotrebiteľských sporoch aktívne „vyhľadávať“ chybu v postupe zmluvných strán, ale poskytovať objektívnu súdnu ochranu tým, ktorých práva boli objektívne porušené alebo ohrozené. Opačný prístup narúša postavenie sudcu ako nestranného arbitra a posúva ho smerom k jednej zo sporových strán. O tom svedčí aj relevantná rozhodovacia prax vyšších súdnych autorít. Zamietavý rozsudok súdu prvej inštancie vychádza zo zásadného a úplne nového výkladu § 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ, a to, že ak veriteľ v upozornení podľa § 53 ods. 9 OZ (resp. vo výzve podľa § 565 OZ) neoznačí rozhodujúcu splátku, malo by byť zosplatnenie úveru neplatné. Odborná literatúra uvádza v tejto súvislosti, že: „ak zákon vymedzuje podmienku omeškania splátky spotrebiteľa, myslí tým omeškanie v poradí prvej splátky za predpokladu, že táto nebude spotrebiteľom uhradená. (...). Ak uvádzame prvú splátku máme tým na mysli aj každú ďalšiu splátku, ktorá bude vnímaná ako prvá omeškaná splátka (...). (ŠTEVČEK, M., DULAK, A., BAJÁNKOVÁ, J., FEČÍK, M., SEDLAČKO, F., TOMAŠOVIČ, M. a kol.: Občiansky zákonník I. § 1 – 450. Komentár. 2. vydanie. C. H. Beck, Praha 2019, s. 636). Podľa uvedeného platí, že bez ohľadu na to, s koľkými splátkami je spotrebiteľ v omeškaní, má byť jeho prípadná úhrada vo výške jednej mesačnej splátky započítaná práve na túto prvú splátku, čím sa má konzumovať právo veriteľa vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru. Pri akceptovaní takéhoto výkladu je konkretizácia splátky, pre ktorú dochádza k predčasnému zosplatneniu úveru, bez právneho významu. Spotrebiteľ totiž vôbec nemusí vedieť, ktorú splátku uhrádza. Stačí mu bez ďalšieho zaplatiť sumu vo výške jednej mesačnej splátky. V tomto prípade bol žalovaný v čase doručenia upozornenia na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru v omeškaní s viacerými splátkami. Preto ho žalobca informoval o celkovej výške neuhradenej dlžnej sumy vo výške 2.271,18 EUR. Na upozornenie žalovaný nereagoval a neuhradil ani jednu splátku. Vedome teda nevyvaložil žiadne úsilie k tomu, aby zabránil predčasnej splatnosti úveru. V tejto veci preto neobstojí tvrdenie, že neoznačením konkrétnej splátky žalobca zmaril spoludlžníkovi možnosť vyhnúť sa predčasnému zosplatneniu. Požiadavka na identifikáciu konkrétnej splátky v samotnej zosplatňujúcej výzve je pre zachovanie možnosti spotrebiteľa vyhnúť sa predčasnému zosplatneniu úveru prima facie absurdná. Tento následok totiž už v momente realizácie výzvy nastal a spotrebiteľovi vznikla nová povinnosť uhradiť celý dlh naraz. Neobstojí ani argument, že označenie konkrétnej splátky v upozornení na zámer veriteľa vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru je potrebné pre vyhodnotenie lehôt vyplývajúcich z § 53 ods. 9 OZ. Z listiny „Aktuálny stav úveru ku dňu: 07.11.2023“ vyplýva, že pred vyhlásením predčasnej splatnosti úveru žalovaný uhradil splátku v mesiaci január 2022 (pričom toto plnenie bolo započítané na splátku z januára 2021). Ďalšie platby už nerealizoval. K zosplatneniu úveru došlo teda pre nezaplatenie splátky november 2021, ktorú žalovaný neuhradil vôbec a s ktorou bol v čase vyhlásenia predčasnej splatnosti v omeškaní viac ako 3 mesiace. Žalovaný bol písomne upozornený na zámer veriteľa zosplatniť úver v lehote nie kratšej ako 15 dní, listom zo dňa 8.2.2022. Všetky tieto skutočnosti žalobca v konaní riadne tvrdil a preukázal listinnými dôkazmi. Súd za týchto okolností musí vedieť (aj v zmysle zásady iura novit curia) v konaní vyhodnotiť dodržanie lehôt upravených v § 53 ods. 9 OZ. Konkretizácia splátky v upozornení nie je potrebná ani pre vyhodnotenie dodržania lehoty podľa druhej vety § 565 OZ, keďže vo vzťahu k nej Najvyšší súd SR uzavrel: „Osobitné ustanovenie § 53 ods. 9 OZ vylučuje aplikáciu všeobecného pravidla podľa druhej vety § 565 OZ.“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.1.2023 sp. zn. 2 Cdo 18/2022, ods. 37). V žiadnom prípade tak nemožno považovať úkony smerujúce k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru za absolútne neplatné. Uvedené platí o to viac, že v súkromnom práve jednoznačne prevažuje preferencia platnosti súkromnoprávných úkonov. V tejto súvislosti poukázal i na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.1.2024 sp. zn. 1Cdo/123/2022. Súd vec vyhodnotil tak, že žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru neplatne. Uvedené však nič nemení na tom, že konečný dátum splatnosti úveru bol dojednaný na 25.6.2024. V čase rozhodovania súdu prvej inštancie tak bol splatný celý zostatok nevráteného úveru spolu s príslušenstvom (§ 217 ods. 1 CSP). Bez ohľadu na platnosť predčasného zosplatnenia úveru je teda žalovaný v súčasnosti povinný

vrátiť žalobcovi celý úver. Napriek tomu paradoxne žalovanému súd neuložil povinnosť zaplatiť nič a žalobu zamietol v celom rozsahu. Vzhľadom na fakt, že úver je momentálne splatný priamo ex contractu vyznieva zamietnutie žaloby absurdne. V napadnutom rozsudku absentuje odôvodnenie nepriznania splatných splátok. Možno sa teda iba domnievať, že by súd považoval takýto postup z procesného hľadiska za prekročenie toho, čo bolo vymedzené ako uplatňovaný nárok v žalobe (§ 216 CSP). Žalobca sa domáhal zaplataenia istiny úveru vo výške 7.122,08 EUR, úroku z omeškania vo výške 5 % zo sumy 7.122,08 EUR od 8.3.2022 do zaplataenia (ku dňu vyhlásenia napadnutého rozsudku 1.039,04 EUR) a poplatkov vo výške 18,- EUR. Spolu teda žiadal priznanie sumy 8.179,12 EUR. Neuhradené splátky splatné ku dňu vyhlásenia napadnutého rozsudku predstavujú podľa amortizačnej tabuľky úveru (v spojení s navýšením splátky na 184,47 EUR v súvislosti s odkladom splátok úveru) sumu 5.903,04 EUR (32 splátok x 184,47 EUR – navýšená splátka úveru). Priznaním neuhradených splatných splátok tak pri ich číselnom porovnaní s pôvodne uplatneným nárokom by zjavne nedošlo k porušeniu zásady ne ultra petitem, ktorá je vyjadrená v § 216 ods. 2 CSP. Súd by naopak žalobcovi prisúdil menej, než sa domáhal v žalobe. Uložením povinnosti zaplatiť celý zostatok úveru by súd nepriznal žalobcovi ani odlišné plnenie, než sa uplatňuje v žalobe. Išlo by stále o ten istý nárok, vyplývajúci zo skutočnosti, že žalovaný nevrátil žalobcovi úver, tak ako sa zaviazal v zmluve o úvere. Ak z dôkazných prostriedkov a skutkových tvrdení zreteľne vyplýva, že pohľadávka zo zmluvy o úvere nie je splnená a je aj splatná, mal priznať žalobcovi nárok na zaplataenie jej časti, ktorú považoval za preukázanú. Vo zvolenom spôsobe riešenia veci absentuje racionálny zmysel. Jednak sa tým odďaľuje efektívna ochrana práv sporových strán a zároveň ich núti k zbytočnému iniciovaniu ďalších súdnych sporov. Postoj, ktorý v tejto veci zaujal súd prvej inštancie, vyznieva voči žalobcovi krajne nespravodlivo. Odvolaním napadnutý rozsudok žiadal zmeniť tak, že odvolací súd žalobe v celom rozsahu vyhovie a žalobcovi prizná vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

3. Žalovaný sa k odvolaniu podanému zo strany žalobcu písomne nevyjadril.

4. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) súc viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 379, § 380 CSP) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario rozsudok prvoinstančného súdu ako správny postupom podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

5. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že prvoinstančný súd vykonal vo veci dostatočné dokazovanie a z výsledkov vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam, vyvodil správny právny záver a svoje rozhodnutie i dostatočne vyčerpávajúco zdôvodnil.

6. Za podstatné pre rozhodnutie odvolací súd považuje, že pre posúdenie danosti aktívnej vecnej legitímácie žalobcu je hodnotenie a vyhodnotenie toho, či jeho právny predchodca postupoval pri zosplatení pohľadávky v súlade so zákonom (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách, a teda či zosplatenie žalovanej pohľadávky právnym predchodcom žalobcu možno považovať za platné.

7. V súvislosti s úpravou režimu straty výhody splátok odvolací súd všeobecne poukazuje na to, že zákonodarca v § 53 ods. 9 OZ zaviedol pravidlo, z ktorého vyplýva, že veriteľ (v postavení dodávateľa), môže požadovať splnenie celého dlhu, pri nesplnení ktorej zo splátok za podmienok, že už uplynuli 3 mesiace od omeškania so zaplatením príslušnej splátky a že upozorní dlžníka (v postavení spotrebiteľa) v lehote nie kratšej ako 15-dní na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práv veriteľa podľa § 565 OZ je teda podmienené tým, že veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil dlžníka na to, že toto právo využije. Bez takéhoto včasného upozornenia je uplatnenie neúčinné (Jaroslav Krajčo: Občiansky zákonník pre prax, Eurounion, máj 2015, komentár k § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Z hľadiska vzťahu medzi 3-mesačnou dobou a lehotou nie kratšou ako 15-dní, uvedené v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, zákonodarca výslovne neupravuje, či môžu plynúť súbežne, alebo či uvedená minimálne 15-dňová lehota môže začať plynúť až po uplynutí 3-mesačnej doby. Z ust. § 565 veta druhá OZ vyplýva iba to, že veriteľ môže žiadosť o jednorazové vrátenie nesplatennej dlžnej sumy využiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky a môže tak urobiť až po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením zmeškanej splátky (§ 53 ods. 9 OZ). Znamená to, že v čase uplatnenia práva je spotrebiteľ v omeškani s plnením niektorej zo splátok 3 mesiace a uplynula lehota 15-dní na uplatnenie práv po upozornení dlžníka. Najvyšší súd SR zastáva názor, že 15-dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa by mala byť realizovaná ešte pred uplynutím 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky vychádzajú z charakteru upozornenia na možnosť zosplatenia ako vytvorenia príležitosti pre

dlužníka ho ešte odvrátiť, navyše, pokiaľ uplatnenie tohto práva nebráni, ak spotrebiteľ zaplatí niektorú zo skorších splátok (napr. uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/61/2022 z 25.4.2023, sp.zn. 9Cdo/98/2022 z 25.4.2023, sp.zn. 2Cdo/298/2021 z 30.3.2023).

8. Predčasné zosplatnenie spotrebiteľského úveru je právom veriteľa a uvedené je v prípade spotrebiteľského vzťahu zo splnenia podmienok § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Hoci súd zastáva názor, že už z upozornenia na možnosť predčasného zosplatnenia úveru musí byť zrejmé, pre omeškanie ktorej konkrétnej splátky môže byť predmetný úver predčasne zosplatnený, t.j. tento údaj musí byť už v prvej notifikácii jednoznačne konkretizovaný. I keď Občiansky zákonník *expressis verbis* neuvádza, čo má byť obsahom predmetných notifikácií, tento obsah možno nepochybne vyabstrahovať z podmienok, ktoré musia byť pre realizáciu práva vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru splnené. Ak totiž ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka možno z realizácie práv veriteľa predčasne zosplatniť úver podmieňuje uplynutím 3-mesačnej doby od omeškania so zaplatením splátky, tak je zrejmé, že táto konkrétna splátka musí byť jednoznačne identifikovateľná, čomu zodpovedá povinnosť vedieť ju i konkretizovať. Samotný veriteľ predsa musí vedieť, že pre nezaplatenie ktorej konkrétnej splátky svoje právo zosplatniť úver realizuje a nie je žiaden dôvod, aby touto informáciou nedisponoval aj dlžník. V § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka totiž dáva spotrebiteľovi ešte poslednú možnosť splateniu dlžnej omeškanej splátky a uvedené nepochybne vyžaduje, aby bol spotrebiteľ riadne informovaný pre nezaplatenie ktorej splátky mu hrozí uplatnenie práv veriteľa podľa § 565 OZ. Uvedenie iba výšky dlhu, s ktorým je spotrebiteľ v omeškaní, vykazuje podstatnú mieru abstrakcie a spotrebiteľ z takto vyjadreného údaja nemôže bez ďalšieho určiť, ktorá splátka môže v budúcnosti založiť dôvodnosť predčasného zosplatnenia, teda ktorú splátku považuje dodávateľ za splátku rozhodnú. Zároveň je potrebné uviesť, že procesný súd nie je povinný *ex offio* vyhľadávať dôvod oprávnenosti úkonov veriteľa podľa § 53 ods. 9 a § 565 OZ, keďže by mohlo dôjsť aj k dôvodom, o ktorých účastníci neuvažovali. Pokiaľ určitosti právneho úkonu zodpovedá konkrétnosť a jasnosť, nie je úlohou spotrebiteľa (ani súdu) si tento podstatný údaj z niečoho vyvodzovať doslova ho vyhľadávať, prečítavať dlžnú sumu z platobnej histórie úverového vzťahu, čo je v rozpore nielen s princípmi civilného sporového konania, ale aj s elementárnymi ústavnými zásadami nestrannosti súdu a rovnosti postavenia strán pred súdom. Konkretizovanie splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu úveru je skutkovým tvrdením a riešenie takejto otázky je v sporovom konaní spojené s obstaraním skutkových poznatkov v procese dokazovania. Ďalej pokiaľ sa týkalo požiadavky žalobcu v podanom odvolaní, aby súd priznal omeškané splátky do rozhodnutia, t.j. ku dňu vyhlásenia napadnutého rozsudku, odvolací súd poukazuje na znenie ust. § 140 CSP, podľa ktorého zmena žaloby je návrh, ktorým sa rozširuje uplatnené právo alebo sa uplatňuje iné právo.

9. Podľa § 140 ods. 2 CSP, zmenou žaloby je i podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe.

10. V tejto súvislosti odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že v danom prípade z podanej žaloby jednoznačne vyplýva, že sa žalobca domáha svojho nároku vo vzťahu k žalovanému s odvolaním sa na skutočnosť, že žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru ku dňu 7.3.2022 a požiadaval žalovanú stranu o okamžité splnenie celého zostatku úveru. Naproti tomu v podanom odvolaní sa odvoláva na skutočnosť, že pokiaľ súd predžalobnú výzvu nepovažoval za dostatočne určitú, a teda platnú, nič nebráni, aby mu priznal uplatnený nárok do vynesenia rozsudku, nakoľko neuhradené splátky splatné ku dňu vyhlásenia napadnutého rozsudku, predstavujú podľa amortizačnej tabuľky úveru sumu 5.903,04 Eur. To znamená, že nedošlo k porušeniu zásady *ne ultra petitem* vyjadrenej v ust. § 216 ods. 2 CSP, nakoľko súd by priznal žalobcovi menej, než sa domáhal v žalobe a taktiež by nepriznal iné plnenie, iba to, v ktorom mal preukázaný nárok na zaplatenie tej časti, ktorú považoval ku dňu vyhlásenia rozsudku za preukázanú. K uvedenému odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že už zo samotnej formulácie odvolania v časti „priznania nároku na úhradu splatných splátok“ vyplýva, že si žalobca uplatnil iné právo, než ktorého sa domáha v podanej žalobe a taktiež na podklade podstatne zmenených rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe. Sám totiž uviedol, že žalobou sa domáha zaplatenia istiny úveru vo výške 7.122,08 Eur, úroku z omeškania vo výške 5% zo sumy 7.122,08 Eur od 8.3.2022 do zaplatenia, poplatkov vo výške 18,- Eur, spolu 8.179,12 Eur. Oproti tomu neuhradené splátky splatné ku dňu vyhlásenia odvolaním napadnutého rozsudku predstavujú podľa amortizačnej tabuľky úveru v spojení s navýšením splátky na 184,47 Eur v súvislosti s odkladom splátok úveru sumu 5.903,04 Eur (32 splátok x 184,47 Eur – navýšená splátka úveru).

11. Z ust. § 143 ods. 1 CSP vyplýva, že súd nepripustí zmenu žaloby, ak by výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom na konanie o zmenenej žalobe.

12. Žalobca sa v podanej žalobe na podklade predčasného zosplatnenia dlhu domáhal úhrady neuhradenej istiny úveru spolu s príslušnými úrokmi a poplatkami. V súvislosti s konštatovaním neplatnosti predčasného zosplatnenia žiadal priznať neuhradené splátky vyplývajúce z amortizačnej

tabuľky úveru. Jednoznačne možno konštatovať, že výsledky doterajšieho konania nedávajú podklad pre konanie o takto novo uplatnenom nároku a taktiež nárok vyplýva i z podstatne zmenených skutočností tvrdených v žalobe.

13. Podľa § 294 CSP, zmena žaloby sa v spotrebiteľských sporoch nepripúšťa, ak je žalovaným spotrebiteľ.

14. Podľa § 371 CSP, žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť.

15. Vo väzbe na uvedené, pokiaľ žalobca sám v podanej žalobe si pre prípad neplatnosti predčasného zosplatnenia úveru neuplatnil požiadavku priznať žalovaným neuhradené splátky do vyhlásenia rozsudku vo veci samej, nebolo možné nahradiť procesnú pasivitu žalobcu rozhodnutím súdu vid' by sa takýto procesný postup javil ako racionálny a logický.

16. Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný. Z obsahu spisu nevyplýva, že by mu v súvislosti s odvolaním podaným zo strany žalobcu, účelne vynaložené výdavky vznikli, v nadväznosti na čo odvolací súd žalovanému vo vzťahu k žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

17. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

(§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)